

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 4g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și care sunt incluse în masa debitoare” de la articolul 132 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012
(distribuirea produsului obținut în masa debitoare)

CHIȘINĂU

14 ianuarie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 10 ianuarie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 14 ianuarie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și care sunt incluse în masa debitoare” din articolul 132 alin. (1) din Legea insolvențității nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl Andrei Mămăligă, reprezentantul B.C. „Moldindconbank”, în dosarul nr. 2i-12/18, pendinte la Judecătoria Cahul, sediul central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 10 ianuarie 2019 de către dl judecător Evgheni Bancov de la Judecătoria Cahul, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 24 iunie 2016, a fost aprobat bilanțul de lichidare a S.R.L. „Santek Pro” și a fost încetat procesul de faliment, au fost stinse obligațiile debitorului S.R.L. „Santek Pro” pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului și a fost radiat debitorul S.R.L. „Santek Pro” din Registrul de stat al persoanelor juridice.

4. Pe 10 mai 2017, administratorul autorizat Veaceslav Timotin a depus o cerere cu privire la redeschiderea procedurii de lichidare și încasarea sumei, motivând că, după radierea debitorului, B.C. „Moldindconbank” S.A. a valorificat bunurile primite în posesie și astfel s-a născut dreptul debitorului la încasarea cheltuielilor de validare și la valorificare.

5. Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 9 iunie 2017, a fost încetat procesul privind cererea administratorului autorizat Timotin Veaceslav privind redeschiderea procedurii de lichidare și încasarea cheltuielilor de

validare și valorificare de la B.C. „Moldindconbank” S.A. pentru că într-un litigiu între aceleași părți cu privire la aceleași motive s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

6. Prin decizia din 1 noiembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a casat încheierea Curții de Apel Cahul din 9 iunie 2017, cu trimiterea cauzei Curții de Apel Cahul pentru judecarea în fond a cererii respective.

7. În cadrul ședinței de judecată, dl Andrei Mămăligă, reprezentantul B.C. „Moldindconbank” S.A. a ridicat excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și care sunt incluse în masa debitoare” din articolul 132 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevede procedura de distribuire a produsului obținut în masa debitoare.

8. Prin încheierea din 19 decembrie 2018, instanța de judecată a admis ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

10. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 132 Distribuirea produsului obținut în masa debitoare

„(1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și de valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța garantată care are primul rang de prioritate. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma acelui impozit.

(2) Orice sumă rămasă după satisfacerea creditorului cu cel mai înalt grad de prioritate va fi distribuită celorlalți creditori garanți în ordinea priorității fiecăruia. Numai după plata integrală efectuată unui creditor se poate proceda la plata următorului.

(3) În termen de 3 zile de la primirea rezultatelor vânzării bunului afectat garanției, administratorul insolvenței/ lichidatorul va trece în masa debitoare orice surplus obținut în urma valorificării, destinat satisfacerii creanțelor chirografare.

(4) Dintre cesiunea notificată debitorului sau acceptată de el și cesiunea înscrisă în registrul public, prioritate va avea cesiunea înscrisă.

(5) În cazul unor cesiuni succesive, grad de prioritate față de terți are cesionarul care și-a înscris primul cesiunea în registrul public, indiferent de faptul că are sau nu cunoștință de existența altor cesiuni.

(6) Creditorii garanți și debitorul nu pot interveni pentru a schimba ordinea de prioritate stabilită prin prezentul articol.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul consideră că legislatorul nu a stabilit cu suficientă precizie și claritate cazurile în care cheltuielile de valorificare trebuie incluse în masa debitoare. Acesta nu cunoaște dacă cheltuielile sunt incluse în masa debitoare doar atunci când bunul grevat cu garanții este valorificat de către administratorul insolvenței/lichidator conform cazurilor prevăzute în alineatele (1)-(8) ale articolului 131 din Lege sau și în cazul în care bunul a fost transmis în posesia creditorului garantat pentru a fi valorificat conform alineatelor (9)-(10) ale articolului 131.

12. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 23 alin. (2), 46 alin. (2) și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl Andrei Mămăligă, reprezentantul B.C. „Moldindconbank”, în dosarul nr. 2i-12/18, pendinte la Judecătoria Cahul, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Legea insolvenței prevede că după intrarea în posesia bunurilor grevate cu garanții administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să vândă bunul afectat cu garanție într-o modalitate comercială rezonabilă (a se vedea DCC nr. 65 din 19 iunie 2018).

17. Curtea observă că, potrivit normelor legale, dacă în termen de trei luni de la inițierea procedurii de vânzare bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare.

18. În condițiile articolului 131 alin. (10) din Lege, în procesul valorificării bunului, atunci când bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile legii, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator.

19. Astfel, Curtea observă că, prin interpretarea sistematică a prevederilor de la articolul 132 al Legii, normele alineatului (1) ale acestuia se referă la valorificarea bunurilor grevate de către administratorul insolvenței/lichidator până la transmiterea acestora în posesia creditorului. Prin urmare, sesizarea vizează o problemă de interpretare și de aplicare corectă a legii, nu de verificare a constituționalității acesteia.

20. Curtea reține că normele legale trebuie interpretate având în vedere și celelalte prevederi care reglementează raporturile litigioase. Curtea nu identifică circumstanțe de drept care ar susține că dispozițiile legale contestate nu sunt suficient de clare și de previzibile.

21. Mai mult, Curtea reamintește că cerința previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt consecințele ce ar putea rezulta după comiterea unei anumite fapte.

22. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și care sunt incluse în masa debitoare” din articolul 132 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl Andrei Mămăligă, reprezentantul B.C. „Moldindconbank”, în dosarul nr. 2i-12/18, pendinte la Judecătoria Cahul, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 14 ianuarie 2019

DCC nr. 4

Dosarul 4g/2019